

Cuvioasa

Ana de la Novgorod

(+1050) –10 februarie

Sfânta Cuvioasă Ana a fost fiica primului rege creștin al Suediei, Olof Skötkonung, devenind, datorită sfințeniei vieții ei, una dintre cele maienerate sfinte din calendarul ortodox slav. Sfânta Ana ocrotește foarte multe așezăminte euharistice în Rusia și în nordul Europei. Dimpreună cu Sfintele Cuvioase Parascheva de la Iași și Teodora de la Sihla este protectoarea parohiei ortodoxe române din orașul Århus, Danemarca.

Prințesa vikingă a fost cunoscută în patria ei ca Ingegerda, dar când a venit în Rusia rușii au numit-o Irina. Numele de Ana l-a primit cu puțin înainte de moarte, când a luat chipul monahicesc. Ana a beneficiat de o blagloslovită creștere duhovnicească, căci tatăl său și mama sa, Regina Estrida, erau amândoi cu totul dăruți noii lor credințe creștine. Despre Regina Estrida se spune că „descindea din cea mai aleasă familie a Suediei, fiind vestită pentru mintea ei

strălucită, inima plină de dragoste și dărnicia ei. Toți copiii ei au rămas vestiți pentru drăgălășenia lor și înaltele lor daruri duhovnicești”.

Tânăra a avut parte de multă libertate pe când era tânără. După cum ne spun aghiografii „lua parte la adunările oamenilor și la ceremonii, era de față la primirile de la palat, locuia în iatacul ei, unde era liberă să primească oaspeți, avea moșii și își chivernisea singură averile, avea la dispoziție o pază înarmată și făcea călătorii prin țară după voia ei. În tradiția populară a nordului scandinav, ea este pomenită ca o femeie neiubitoare de sine, cu inimă bună, înțeleaptă, vioaie, îndrăzneată și cu mare înrăurire asupra celor în mijlocul cărora se afla”.

Sfânta Ana s-a dovedit a fi o prințesă a păcii, înduplecându-l pe tatăl ei să facă pace cu Norvegia învecinată, rânduint ca sora sa Astrid să se mărite cu regele norvegian Olav al II-lea Haraldsson. Ea însăși fusese făgăduită acestui rege al Norvegiei, care avea să devină Sfântul Martir Olav (sărbătorit la 29 iulie), numit și ocrotitorul Norvegiei, pentru marea sa lucrare de răspândire a creștinismului în această țară. În cele din urmă, tatăl ei, Regele Olof Skötkonung al Suediei, a crezut că ar fi mai de folos să se mărite cu strălucitul cneaz Iaroslav al Novgorodului, iar

Irina, Ana de mai târziu, a făcut ascultare. Acest însemnat duce al Rusiei a trimis soli la Regele Olof al Suediei, căutând să încheie o alianță care să fie întărită prin căsătoria cu fiica acestuia, care nu avea împliniți atunci 20 de ani. Ca parte a înțelegerii de dinainte de căsătorie, Ana a cerut să i se dea ca dar de nuntă cetatea și ținutul Ladoga, cu dreptul de a-l chivernisi ea însăși și de a pune un împuternicit care să o ajute să-l cârmuiască. Cererile ei au fost primite, astfel că în vara anului 1016 ea și cu Iaroslav s-au cununat la Novgorod. Curând după aceea, curtea domnească a fost mutată la Kiev, oraș pe care Iaroslav îl moștenise de la tatăl său, Sfântul Cneaz Vladimir, sărbătorit în calendarul ortodox la 15 iulie.

Marea Ducesă de Novgorod a luat parte nemijlocit la domnia țării alături de soțul ei, uneori intrând chiar în luptă cu el, alteori ajutându-l să încheie tratate de pace cu dușmanii. Au avut șapte fii și trei fiice, despre care marele retor Ilarion (care a ajuns mai apoi Mitropolitul Kievului) a spus că erau cu toții deplin dăruiți credinței creștinești. Unul dintre acești fii, Vladimir, care a ctitorit și catedrala din Novgorod, a fost proslăvit ca sfânt (sărbătorit la 4 octombrie). Ana a ajutat și la creșterea mai

multor copii de regi, printre care Edwin și Edward, fiii Regelui Edmund al Angliei, și Magnus, fiul Sfântului Rege Martir Olav al II-lea Haraldsson al Norvegiei. În anul 1028, Iaroslav și Ana au dat adăpost chiar Sfântului Rege Olav, când a fugit de năvălirea și răzmerița din țara sa.

Soțul sfintei, cunoscut de urmași ca Iaroslav cel Înțelept, și-a dobândit numele de la chibzuința cu care și-a ocârmuit poporul și marele său interes față de învățătură. După cum se consemnează în *Marele Letopiseț Rusesc*, în 1037 el a adunat la Kiev mai mulți grămăticici care au tălmăcit cărți din grecește în limba slavonă și a dat întâiul cod de legi din țările rusești, cunoscut ca *Pravila Rusească*. Tot el e a pus să se scrie *Marele Letopiseț Rusesc*, care avea să devină „o capodoperă a literaturii slavone medievale” și care este izvorul principal pentru cunoașterea istoriei rusești timpurii.

În anul 1037, credincioasa pereche domnitoare a zidit o mănăstire în Kiev, pe care au afierosit-o Sfintei Irina, ocrotitoarea Sfintei Ana. Mănăstirea a fost zidită lângă Catedrala Sfânta Sofia, pe care Iaroslav o zidise după modelul Sfintei Sofii din Constantinopol. Aceste clădiri făceau parte din programul de construire elaborat în vremea domniei lor, care „a făcut din Kiev centrul artistic

al veacului al XI-lea în Rusia”. În anul 1045, Sfânta Ana și soțul ei au fost de față la punerea temeliei Catedralei Sfânta Sofia din Novgorod, care a fost începută de fiul lor Vladimir și a fost încheiată după moartea ei.

Sfânta Ana a adormit întru Domnul la 10 februarie 1050. Cu puțin înainte de moarte a luat schima monahală, „arătând prin aceasta adâncă sa evlavie și o adevărată smerenie creștinească”. Mormântul ei, așezat alături de cel al fiului, Sfântul Vladimir, în Catedrala Sfânta Sofia din Novgorod, a devenit izvor de tămăduire de-a lungul timpului. Sfânta Ana e cinstită de Biserică și la 4 octombrie, împreună cu fiul ei, Sfântul Vladimir Iaroslavici.

Sursa: episcopiascandinavia.se